

**EGZAMIN MATURALNY  
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

**GEOGRAFIA**

**POZIOM ROZSZERZONY**

**FORMUŁA DO 2014**

**(„STARA MATURA”)**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ**

**ARKUSZ MGE-R1**

**MAJ 2018**

*Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.*

#### **Zadanie 1. (0–1)**

| <b>Obszar standardów</b>  | <b>Opis wymagań</b>                                                                               |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji. | Rozpoznanie obiektów przedstawionych w różnej postaci w źródłach wiedzy geograficznej. (P II 1.2) |

##### **Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

##### **Poprawna odpowiedź**

C.

#### **Zadanie 2. (0–1)**

|                           |                                                                                 |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji. | Prezentowanie wyników analiz geograficznych metodami matematycznymi. (II 1.f.5) |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|

##### **Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

##### **Poprawna odpowiedź**

B.

#### **Zadanie 3. (0–1)**

|                          |                                                               |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Znajomość metod prezentacji informacji geograficznej. (I 1.2) |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------|

##### **Schemat punktowania**

1 p. – za podanie poprawnych nazw dwóch metod.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

##### **Poprawne odpowiedzi**

metoda sygnaturowa

metoda izolinii (izarytmiczna) / metoda poziomicowa

#### **Zadanie 4. (0–1)**

|                           |                                                                           |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji. | Odczytanie informacji geograficznych przedstawionych na mapie. (P II 1.1) |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------|

##### **Schemat punktowania**

1 p. – za podanie poprawnych nazw trzech obiektów.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

## Poprawne odpowiedzi

Sztolne Skały, Borówkowa (Boruvkova h.), Pieczara Zbójników

### Zadanie 5. (0–2)

|                           |                                                                  |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji. | Wykonanie obliczeń astronomiczno-geograficznych.<br>(II 1.f.6.b) |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

2 p. – za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik oraz podanie nazwy właściwego szczytu.

1 p. – za poprawny sposób obliczenia.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

#### Poprawna odpowiedź

$$h = 90^\circ - \phi$$

$$\phi = 90^\circ - h$$

$$\phi = 90^\circ - 39^\circ 38'$$

$$\phi = 50^\circ 22'N$$

Szerokość geograficzna szczytu:  $50^\circ 22'N$

Nazwa szczytu: Strzybnik

### Zadanie 6. (0–2)

|                           |                                                                    |
|---------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji. | Selekcjonowanie informacji przedstawionych na mapie.<br>(P II 1.3) |
|---------------------------|--------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

2 p. – za podanie czterech argumentów dotyczących walorów turystycznych i elementów zagospodarowania turystycznego.

1 p. – za podanie trzech argumentów dotyczących walorów turystycznych lub elementów zagospodarowania turystycznego.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

#### Przykładowe odpowiedzi

##### Walory turystyczne:

- Urozmaicona rzeźba terenu, np. liczne grupy skalne, jaskinia.
- Liczne obiekty antropogeniczne do zwiedzania, np.: kościoły, kapliczki, ruiny zamku, zabytki techniki.
- Występowanie źródeł wód mineralnych, domów uzdrowiskowych, pijalni wód mineralnych.

##### Zagospodarowanie turystyczne:

- Liczne szlaki turystyczne piesze, rowerowe, narciarskie, wyciągi narciarskie, szlak konny.
- Dobrze rozwinięta baza noclegowa i żywieniowa, np.: hotele, pensjonaty, kempingi, domy wypoczynkowe, restauracje.

### Zadanie 7. (0–1)

|                           |                                                                    |
|---------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji. | Selekcjonowanie informacji przedstawionych na mapie.<br>(P II 1.3) |
|---------------------------|--------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za podanie trzech poprawnych przykładów form turystyki kwalifikowanej.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Przykładowe odpowiedzi**

- turystyka piesza/górska
- wspinaczka górską
- turystyka rowerowa
- narciarstwo/turystyka narciarska
- jeździectwo/turystyka jeździecka

**Zadanie 8. (0–1)**

|                           |                                                                    |
|---------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji. | Interpretowanie informacji przedstawionych na mapie.<br>(P II 1.5) |
|---------------------------|--------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawne uzasadnienie.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Przykładowa odpowiedź**

Szczyt wzniesienia Pustki jest zasłonięty przez stok wzniesienia Królówka.

**Zadanie 9. (0–2)**

|                           |                                                                                                                                              |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji. | Wykorzystanie informacji zapisanych w różnej postaci oraz własnej wiedzy do opisywania i wyjaśniania zdarzeń, zjawisk i procesów. (II 1.f.7) |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

a)

**Schemat punktowania**

1 p. – za wybór właściwego punktu i poprawne uzasadnienie.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

1.

**Przykładowe uzasadnienie**

Punkt 1 porusza się z większą prędkością liniową niż punkt 2, gdyż jest położony w niższej szerokości geograficznej (bliżej równika), a wraz ze zmniejszaniem się szerokości geograficznej zwiększa się długość drogi, którą punkt musi pokonać w ciągu doby.

b)

**Schemat punktowania**

1 p. – za wybór właściwego punktu i poprawne uzasadnienie.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

2.

**Przykładowe uzasadnienie**

W dniu 22 czerwca Słońce góruje na większej wysokości nad horyzontem w punkcie 2, gdyż ten punkt znajduje się bliżej zwrotnika Raka, nad którym Słońce w tym dniu góruje w zenicie.

**Zadanie 10. (0–2)****a)**

|                           |                                                                                                                                              |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji. | Wykorzystanie informacji zapisanych w różnej postaci oraz własnej wiedzy do opisywania i wyjaśniania zdarzeń, zjawisk i procesów. (II 1.f.7) |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

A.

**b)**

|                          |                                                           |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Charakteryzowanie wód powierzchniowych w Polsce. (I 1.40) |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

B.

**Zadanie 11. (0–3)****a)**

|                           |                                                                    |
|---------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji. | Interpretowanie informacji przedstawionych na wykresie. (P II 1.5) |
|---------------------------|--------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za wybór właściwej stacji meteorologicznej i poprawne uzasadnienie.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

D.

**Przykładowe uzasadnienia**

W stacji D występuje największa – spośród przedstawionych na wykresie – wartość rocznej amplitudy temperatury powietrza.

**b)**

|                          |                                                              |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Znajomość strefowego zróżnicowania szaty roślinnej. (I 1.49) |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

2 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawne odpowiedzi**

B, D, A

**Zadanie 12. (0–2)**

|                          |                                                              |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Charakteryzowanie wód powierzchniowych w Polsce.<br>(I 1.40) |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------|

a)

**Schemat punktowania**

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawne odpowiedzi**

sztormowe, roztopowe, opadowe nawalne

b)

**Schemat punktowania**

1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawne odpowiedzi**

A., C.

**Zadanie 13. (0–1)**

|                       |                                                                                  |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| Tworzenie informacji. | Scharakteryzowanie problemu istniejącego w środowisku geograficznym. (P III 2.b) |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za podanie dwóch przykładów działań człowieka przyczyniających się do wzrostu zagrożenia powodziowego.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Przykładowe odpowiedzi**

- Wylesianie.
- Brak wałów przeciwpowodziowych lub ich niewystarczające zabezpieczenie.
- Brak zbiorników retencyjnych lub ich niedostateczna liczba.
- Asfaltowanie/betonowanie dolin rzecznych przyczyniające się do zwiększenia ilości wody spływającej do rzek.
- Zabudowa terasy zalewowej.

**Zadanie 14. (0–1)**

|                          |                                                         |
|--------------------------|---------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Znajomość procesów geologicznych zewnętrznych. (I 2.17) |
|--------------------------|---------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 1 p. – za podanie właściwego odcinka rzeki i poprawne uzasadnienie na podstawie rysunku.  
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

C.

**Przykładowe uzasadnienie**

Na odcinku od źródła do punktu C spadek rzeki jest większy niż na odcinkach od źródła do punktów A i B.

**Zadanie 15. (0–2)**

|                           |                                                                                                                                              |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji. | Wykorzystanie informacji zapisanych w różnej postaci oraz własnej wiedzy do opisywania i wyjaśniania zdarzeń, zjawisk i procesów. (II 1.f.7) |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

a)

**Schemat punktowania**

- 1 p. – za poprawne uzupełnienie schematu.  
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

B-F-E-D

b)

- 1 p. – za poprawne uzasadnienie.  
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Przykładowe odpowiedzi**

- Złoża soli dzięki obecności wysadu zalegają tutaj stosunkowo płytko (ok. 300 m) i dlatego ich eksploatacja jest opłacalna i możliwa z technicznego punktu widzenia.
- Wysad solny stanowi duże, zwarte złożo, które dzięki temu jest opłacalne w eksploatacji.

**Zadanie 16. (0–1)**

|                          |                                                                                                                |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Znajomość zasad ustalania wieku skał oraz ważniejszych wydarzeń geologicznych w dziejach Ziemi. (I 1.23, 1.24) |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 1 p. – za poprawne uzupełnienie trzech zdań.  
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawne odpowiedzi**

względny, mezozoicznej, amonita

**Zadanie 17. (0–1)**

|                          |                                                                   |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Znajomość przyrodniczych walorów turystycznych Polski. (P I 10.4) |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawne uzupełnienie schematu.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

D-A-B-C

**Zadanie 18. (0–2)**

|                          |                                                                                                                                     |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Znajomość procesów geologicznych zewnętrznych i ich efektów rzeźbotwórczych, z uwzględnieniem przykładów z obszaru Polski. (I 2.17) |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech komórek w tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch komórek w tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawne odpowiedzi**

A. Karkonoski

B. Świętokrzyski

Przyczyna: wietrzenie mrozowe

**Zadanie 19. (0–2)**

|                          |                                                                                 |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Znajomość strefowego zróżnicowania środowiska przyrodniczego na Ziemi. (I 2.51) |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|

a)

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

3

b)

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

2

**Zadanie 20. (0–3)**

|                          |                                                              |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Znajomość strefowego zróżnicowania szaty roślinnej. (I 2.49) |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 3 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy w tabeli.  
 2 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy w tabeli.  
 1 p. – za poprawne uzupełnienie jednego wiersza.  
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawne odpowiedzi**

- 3, B, sawanna  
 4, C, wilgotny las równikowy  
 2, A, pustynia

**Zadanie 21. (0–2)**

|                       |                                                                     |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Tworzenie informacji. | Przewidywanie tendencji zmian w środowisku geograficznym. (III 2.5) |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 2 p. – za podanie przykładu zmiany i poprawne wyjaśnienie.  
 1 p. – za podanie przykładu zmiany.  
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Przykładowe odpowiedzi**

- Zmniejszenie się powierzchni jeziora.  
Wyjaśnienie: Nadmierne wykorzystanie wody do celów rolniczych może spowodować ograniczenie ilości wody dostarczanej do jeziora przez rzekę Omo, w wyniku czego może dojść do zmniejszenia się jeziora.
- Wzrost zasolenia jeziora.  
Wyjaśnienie: Nadmierny pobór wody z rzeki Omo może zwiększyć zasolenie jeziora, co wpłynie na spadek przydatności wody do nawadniania.

**Zadanie 22. (0–1)**

|                          |                                                                                      |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Znajomość rozmieszczenia najbardziej rozpowszechnionych chorób na świecie. (I 4.c.1) |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 1 p. – za poprawne przyporządkowanie czterech chorób do grup krajów.  
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawne odpowiedzi**

|                     |   |   |
|---------------------|---|---|
| gruźlica            | + |   |
| choroby nowotworowe |   | + |
| miażdżyca           |   | + |
| cukrzyca            |   | + |

**Zadanie 23. (0–2)****a)**

|                           |                                                               |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji. | Sformułowanie wniosku na podstawie danych liczbowych. (II 2b) |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za sformułowanie poprawnego wniosku.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Przykładowa odpowiedź**

W krajach wysoko rozwiniętych współczynnik maskulinizacji jest mniejszy niż w krajach słabo rozwiniętych.

**b)**

|                           |                                                                                                                                              |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji. | Wykorzystanie informacji zapisanych w różnej postaci oraz własnej wiedzy do opisywania i wyjaśniania zdarzeń, zjawisk i procesów. (II 1.f.7) |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawne wyjaśnienie.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Przykładowe odpowiedzi**

- W krajach słabo rozwiniętych duża rodność przyczynia się do krótszej długości życia kobiet, wskutek czego współczynnik feminizacji jest w tych krajach niski.
- W krajach słabo rozwiniętych, charakteryzujących się wysokim współczynnikiem urodzeń, rodzi się więcej chłopców niż dziewczynek.
- Liczne porody w warunkach niskiego poziomu higieny i wyżywienia w krajach słabo rozwiniętych przyczyniają się do nadumieralności kobiet, wskutek czego współczynnik feminizacji jest w tych krajach niski.

**Zadanie 24. (0–2)****a)**

|                          |                                                                                     |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Znajomość regionalnego zróżnicowania zmian tempa wzrostu ludności świata. (P I 5.1) |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

B.

**b)**

|                           |                                                                                                                                              |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji. | Wykorzystanie informacji zapisanych w różnej postaci oraz własnej wiedzy do opisywania i wyjaśniania zdarzeń, zjawisk i procesów. (II 1.f.7) |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za podanie dwóch poprawnych przyczyn społeczno-ekonomicznych.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

### Przykładowe odpowiedzi

- Wraz z rozwojem gospodarczym następuje zmiana dominującego w społeczeństwie modelu rodziny z wielodzietnej na małodzietną.
- Odkładanie w czasie przez kobiety decyzji o urodzeniu pierwszego dziecka.
- Upowszechnienie metod planowania rodziny.
- Realizacja przez kobiety ambicji edukacyjnych i zawodowych.
- Spadek analfabetyzmu kobiet.
- Migracje ludności ze wsi do miast.

### Zadanie 25. (0–2)

|                          |                                                            |
|--------------------------|------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Scharakteryzowanie gałęzi przemysłu na świecie. (I 3.b.18) |
|--------------------------|------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

2 p. – za podanie głównych przyczyn dla trzech państw.

1 p. – za podanie głównych przyczyn dla dwóch państw.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

### Przykładowe odpowiedzi

#### Francja:

- Wysoki poziom rozwoju społeczno-gospodarczego tego kraju umożliwia inwestycje w energetykę jądrową.
- Niskie zasoby surowców energetycznych.

#### Kanada:

- Duże zasoby powierzchniowych wód płynących.

#### ZEA:

- Duże zasoby ropy naftowej i gazu ziemnego.

### Zadanie 26. (0–2)

|                          |                                                            |
|--------------------------|------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Scharakteryzowanie gałęzi przemysłu na świecie. (I 3.b.18) |
|--------------------------|------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy w tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy w tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

### Poprawne odpowiedzi

rudę uranu, B

węgiel kamienny, C

ropa naftowa, A

### Zadanie 27. (0–2)

|                           |                                                                                                 |
|---------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Korzystanie z informacji. | Rozpoznanie obiektów przedstawionych w różnej postaci w źródle wiedzy geograficznej. (P II 1.2) |
|---------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

2 p. – za poprawne wypełnienie czterech komórek tabeli.

1 p. – za poprawne wypełnienie trzech komórek tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawne odpowiedzi**

Zatoka Perska, Irak, Turcja, Morze Śródziemne

**Zadanie 28. (0–2)**

|                          |                                                                                                           |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Znajomość wpływu warunków społeczno-gospodarczych na rozwój i strukturę transportu na świecie. (I 3.b.23) |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|

a)

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

C.

b)

**Schemat punktowania**

1 p. – za podanie poprawnej głównej przyczyny.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Przykładowe odpowiedzi**

Konflikt zbrojny, w którym uczestniczyły Irak i Kuwejt.

**Zadanie 29. (0–2)**

|                          |                                                     |
|--------------------------|-----------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Scharakteryzowanie rybołówstwa w Polsce. (I 3.b.13) |
|--------------------------|-----------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

2 p. – za podanie dwóch poprawnych czynników wpływających na zmiany wielkości połowów ryb morskich w Polsce.

1 p. – za podanie jednego poprawnego czynnika wpływającego na zmiany wielkości połowów ryb morskich w Polsce.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Przykładowe odpowiedzi**

- Wprowadzenie licznych ograniczeń w połowach w celu zachowania naturalnych ekosystemów morskich.
- Wzrost kosztów połowów dalekomorskich i z tym związana ich nieopłacalność.
- Ograniczanie dostępu do łowisk dalekomorskich.
- Redukcja floty rybackiej.
- Limity połowów obowiązujące polskich rybaków po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej.

**Zadanie 30. (0–3)****a)**

|                          |                                                                              |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Znajomość typów gospodarki rolnej i ich rozmieszczenia na świecie. (I 3.b.7) |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawne uzupełnienie tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawne odpowiedzi**

6, 4

**b)**

|                          |                                                                      |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Znajomość uwarunkowań przyrodniczych rolnictwa na świecie. (I 3.b.6) |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

2 p. – za wpisanie trzech poprawnych numerów regionów i podanie poprawnego czynnika przyrodniczego sprzyjającego rozwojowi chowu ekstensywnego.

1 p. – za wpisanie trzech poprawnych numerów regionów albo podanie poprawnego czynnika przyrodniczego sprzyjającego rozwojowi chowu ekstensywnego.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawne odpowiedzi**

3, 5, 7 (w dowolnej kolejności)

**Przykładowe odpowiedzi**

- Dodatnie temperatury powietrza przez większą część roku lub przez cały rok.
- Duże powierzchnie naturalnych obszarów trawiastych.

**Zadanie 31. (0–3)****a)**

|                       |                                                                                                      |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tworzenie informacji. | Przedstawianie współzależności w systemie człowiek – środowisko przyrodnicze – gospodarka. (III 1.2) |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawne uzupełnienie schematu.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawne odpowiedzi**

C-B-D-E

**b)**

|                       |                                                                                  |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| Tworzenie informacji. | Scharakteryzowanie problemu istniejącego w środowisku geograficznym. (P III 2.b) |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

2 p. – za podanie trzech poprawnych przyczyn.

1 p. – za podanie dwóch poprawnych przyczyn.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

### Przykładowe odpowiedzi

- Zanieczyszczenia niesione przez rzeki uchodzące do Bałtyku, m.in. substancje toksyczne (w tym metale ciężkie i produkty ropopochodne), substancje biogenne (azot, fosfor), bakterie i wirusy chorobotwórcze.
- Ścieki rolnicze (np. odchody z ferm zwierzęcych) i nawozy mineralne spływające z pól.
- Dopływ ścieków komunalnych (zawierających np. fosforany z detergentów).
- Ścieki przemysłowe.
- Zanieczyszczenia związane z rozwojem turystyki.
- Zanieczyszczenia usuwane do morza bezpośrednio ze statków i platform wiertniczych.

### Zadanie 32. (0–2)

|                          |                                                                                   |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Wykazanie atrakcyjności turystycznej różnych regionów Europy i świata. (P I 10.5) |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

2 p. – za podanie czterech poprawnych przykładów walorów turystycznych.

1 p. – za podanie dwóch lub trzech poprawnych przykładów walorów turystycznych.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

### Przykładowe odpowiedzi

- Obecność dolin U-kształtnych, fiordów i jezior polodowcowych.
- Obecność lodowców fieldowych w Górach Skandynawskich.
- Występowanie zorzy polarnej oraz dni i nocy polarnych.
- Występowanie flory tundrowej i fauny charakterystycznej dla obszarów okołobiegunowych.
- Przylądek Nordkapp najdalej na północ wysunięty w Europie.

### Zadanie 33. (0–1)

|                          |                                                                  |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Znajomość cech rozwoju społeczno-gospodarczego państw. (I 3.c.4) |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

1 p. – za przyporządkowanie dwóch właściwych państw.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

### Poprawne odpowiedzi

Rumunia, Albania

### Zadanie 34. (0–2)

|                          |                                                                      |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Wiadomości i rozumienie. | Znajomość politycznego zróżnicowania współczesnego świata. (I 3.d.1) |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

2 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

### Poprawne odpowiedzi

D, C, A